

Plan mot diskriminering och kränkande behandling vid Montessoriförskolan Vega, Nordostpassagen ek. förening 2022/2023

Planen gäller till och med 2023-07-08

Innehållsförteckning

Rutin för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Syfte	3
Ett levande dokument att använda i verksamheten	3
Personal.....	3
Rektor.....	3
Anmäla, utreda och vidta åtgärder	3
Blanketter	3
Rektors vision	4
Lagar som reglerar likabehandlingsarbetet.....	4
Begrepp	5
Diskrimineringsgrunder	5
Förskolans främjande och förebyggande arbete i syfte att.....	6
motverka diskriminering	6
Uppföljning av föregående års mål.....	7
Kartläggning	8
Planerade åtgärder och mål för 2022-2023.....	8
Förebyggande och främjande insatser.....	9
Rektor ansvar	9
Personalens ansvar	9
Arbetsgång vid kränkande behandling.....	10
Upptäckt av trakasserier, kränkande behandling och mobbning.....	10
När ett barn kränker ett annat barn.....	10
När ett barn blir kränkt av en vuxen	11
Kompetensutveckling	11
Involvering av barn, personal och vårdnadshavare	11
Förankring av Plan mot kränkande behandling.....	11
Utvärdering.....	11

Rutin för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Syfte

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter och rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling eller trakasserier. Det är i lagen förbjudet att diskriminera någon på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Syfte med lagen är att förtydliga förskolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i förskolor och skolor.

Ett levande dokument att använda i verksamheten

Likabehandlingsarbetet i förskolan styrs av två lagar, diskriminerings- och skollagen. Förskolan ska varje år upprätta en årlig plan mot kränkande behandling. Planen ska beskriva hur förskolan förebygger, upptäcker och motverkar diskriminering och kränkande behandling. Det ska också finnas rutiner för hur man arbetar med att utreda och åtgärda kränkande behandling. Planen ska användas som ett aktivt verktyg i den dagliga utbildningen. Planen utvärderas och arbetas om en gång om året.

Personal

Förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till rektor.

Rektor

En rektor som får kännedom om att ett barn anser sig blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Rektor har också ansvar för att utreda händelsen samt att vårdnadshavarna informeras.

Anmäla, utreda och vidta åtgärder

Om ett barn blir utsatt för kränkande behandling är personalen skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är sedan skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar. Detta innebär att förskolans personal ska ta varje uppgift om kränkande behandling på allvar och på delegation av huvudmannen utreda vad som hänt. Om utredningen visar att kränkning skett ska förskolan vidta de åtgärder som krävs så att kränkningarna upphör. Åtgärderna ska följas upp och utvärderas för att säkerställa att kränkningarna upphört.

Blanketter

- Anmälan om kränkande behandling
- Utredning och åtgärder i samband med trakasserier och kränkande behandling

Referenser

Skollagen (2010:800). Diskrimineringslagen (2008:567). Skolverkets Allmänna råd – Arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Läroplan för förskolan, Lpfö -18.

Rektors vision

Vår förskolas undervisning ska genomsyras av respekt för alla människors lika värde och olikheter. Vi arbetar förebyggande mot diskriminering och annan kränkande behandling. Arbetet för likabehandling och mot kränkande behandling är ett mycket viktigt arbete. För att trivas och utvecklas på bästa sätt behöver vi uppleva en trygg miljö där vi har tillit till personerna runt omkring oss. Vi vuxna i förskolan har ansvaret för arbetet. Vi ska arbeta förebyggande men också ha tydliga rutiner om kränkningar inträffar. Upplevelsen av trygghet och tillit till oss vuxna är grunden och vår ambition är att kunna ge alla barn denna upplevelse. Vårt arbete skall präglas av respekt för människors olikheter. All verksamhet skall vara trygg för barnen och fri från diskriminering och annan kränkande behandling.

Ansvarig för *Plan mot kränkande behandling* är rektor Anna Lindstedt.

kontakt@montessoriforskolanvega.se

Telefon: 0768-96 96 75

Lagar som reglerar likabehandlingsarbetet

”Lagen om förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever.”

§ 1 Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling. Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen (1985:1100).

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1§

Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Ur Läroplan för förskolan , Lpfö 18, Förskolans värdegrund och uppdrag

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

- Kön

- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Förskolans främjande och förebyggande arbete i syfte att motverka diskriminering

Risk/hinder (vilka risker ser vi?)	Analys/orsak (varför?)	Åtgärd (vad ska vi göra)	Utvärdering (När?)
Att vi bemöter barnen olika på grund av kön.	I vardagen är normen stark, även om kunskapen finns.	Vi fortsätter att arbeta med förskolans arbete gällande jämställdhet.	Diskussion på möten samt utvärdering i juni.

Diskrimineringsgrund könsidentitet eller könsuttryck:

Risk/hinder (vilken risk ser vi?)	Analys orsak (Varför?)	Åtgärd (Vad ska vi göra?)	Utvärdering (När?)
Att vi bemöter barn olika utifrån könsuttryck.	Barn bedöms ofta utifrån könsuttryck i synnerhet när inte normen följs. Barnet söker själv uppmärksamhet för utseendet.	Vi fortsätter att arbeta med förskolans arbete gällande jämställdhet.	Diskussion på möten samt utvärdering i juni.

Diskrimineringsgrund etnisk tillhörighet:

Risk/hinder (vilken risk ser vi?)	Analys orsak (Varför?)	Åtgärd (Vad ska vi göra?)	Utvärdering (När?)
Att vi har svårigheter att förmedla oss till barn och vårdnadshavare.	Språkförbistringar	Hitta material och hjälpmedel, ex appar, bildstöd och TAKK.	Diskussion på möten samt utvärdering i juni.

Diskrimineringsgrund religion eller annan trosuppfattning:

Risk/hinder (vilken risk ser vi?)	Analys orsak (Varför?)	Åtgärd (Vad ska vi göra?)	Utvärdering (När?)
Att vi inte uppmärksammar andra kulturer än den svenska.	Brist på kunskap	Samtala i vardagen och hämta ny kunskap via, litteratur	Diskussion på möten samt utvärdering i juni.

		och digitala medel.	
--	--	---------------------	--

Diskrimineringsgrund funktionsnedsättning:

Risk/hinder (vilken risk ser vi?)	Analys orsak (Varför?)	Åtgärd (Vad ska vi göra?)	Utvärdering (När?)
Att lokalerna inte är anpassade för alla barn.	Lokaler kan sakna vissa anpassningar	Verksamheten anpassar sig efter alla barn. Vi skapar inkluderande aktiviteter	Genomgång av lokalerna, är de anpassade för alla barn.

Diskrimineringsgrund sexuell läggning:

Risk/hinder (vilken risk ser vi?)	Analys orsak (Varför?)	Åtgärd (Vad ska vi göra?)	Utvärdering (När?)
Förskolan för inte tillräckligt med diskussioner om att familjer kan se olika ut.	Normen är djupt förankrad i.	Införskaffa litteratur och lekmaterial som speglar det samhälle vi lever i.	Diskussion på möten samt utvärdering i juni.

Diskrimineringsgrund ålder:

Risk/hinder (vilken risk ser vi?)	Analys orsak (Varför?)	Åtgärd (Vad ska vi göra?)	Utvärdering (När?)
Att vi ser till barnets ålder och inte till kunskap och mognad då vi planerar för aktiviteter.	Vi har till viss del åldersindelade grupper på förskolan.	Dela in barnen i mindre grupper oavsett ålder för att kunna möta barnet utifrån mognad och erfarenhet.	Diskussion på möten samt utvärdering i juni.

Uppföljning av föregående års mål

I *Läroplan för förskolan*, Lpfö-18 står det att förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Mål : Att synliggöra barns rättigheter.

Målkriterier

Det sker när vi har ett arbetssätt där barnen förbereds för delaktighet och ansvar och för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle

Utvärdering Barnkonventionen:

Barnkonventionen består av olika delar. Pedagogerna arbetar för att ge barnen verktyg för att hantera konflikter ex. "stopphanden". Barnen använder "stopphanden" för att säga stopp och förstår och accepterar när kompiserna visar sin "stopphand". Vidare arbetar vi med "Kompissolen", med barngruppen 3-6 år, och hur vi bemöter varandra respektfullt. En ökad förståelse för demokrati och att vänta på sin tur kan vi utläsa i analysen av våra pedagogiska dokumentationer. En reflektion är att det är svårare att arbeta med de yngsta barnen gällande rättigheter på ett tydligt och konkret sätt. Här har fokus varit på att vara lyhörd för barnet och tolka deras signaler och sätta ord på det de gör och vill. I analysen kan vi konstatera att vi hade kunnat använda ordet barnkonvention mer för att tydliggöra arbetet och innehållet.

Kartläggning

För att få fram verksamhetens behov har följande kartläggning genomförts:

- Samtal och diskussioner i arbetslag och på möten.
- Observation i barngrupp och av förskolans miljö
- Reflektion kring pedagogisk dokumentation.
- Samtal med barn
- Samtal med vårdnadshavare när behovet har funnits.
- Analys av tillbudsrapporter.

Planerade åtgärder och mål för 2022-2023

I Läroplanen för förskolan (Lpfö-18) står följande:

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska förskolan främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar.

Förskolan ska vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Barn skapar sammanhang och mening utifrån sina erfarenheter och sätt att tänka. Därför ska de i förskolan möta respekt för sin person och sitt sätt att tänka och förstå sin Omvärld. Förskolan ska erbjuda barnen en trygg omsorg och har en viktig roll för att bidra till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla.

Utbildningen ska präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet. Alla barn ska få uppleva den tillfredsställelse och glädje det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att vara en tillgång i gruppen. Förskolan ska ge barnen möjlighet att utveckla en positiv uppfattning om sig själva som lärande och skapande individer. Därför ska barnen få möjligheter att upptäcka och förundras, pröva och utforska samt tillägna sig och gestalta

olika kunskaper och erfarenheter. (Lpfö-18).

För att trivas och utvecklas på bästa sätt behöver barnen uppleva en trygg miljö där de har tillit till personerna runt omkring sig. Pedagogerna i förskolan har ansvaret för arbetet och ska arbeta förebyggande. Det finns tydliga rutiner om kränkningar inträffar. Upplevelsen av trygghet och tillit är grunden och ambitionen är att kunna ge alla barn denna upplevelse. Utifrån Läroplanens intentioner har vi kommit fram till nedanstående mål.

Mål: Att alla barn ska uppleva trygghet på Montessoriförskolan Vega.

Metoder för att nå målet:

- Aktiviteter som utvecklar positiva relationer mellan alla pedagoger och barn på förskolan.
- Varierade aktiviteter och samtal där barnen får möjlighet att bli mer självständiga och hitta tillit till sin egen förmåga.
- Lär miljöer som är tillåtande, tilltalande, tydliga och tillgängliga för att skapa trygghet.
- Aktivt närvarande pedagoger som vägleder barnen att visa respekt för varandra och lär dem utveckla förmågan att kommunicera, förklara, lyssna och säga ifrån vid exempelvis konflikter (stopphanden).
- Tydlig struktur och genomtänkta rutiner.

Förebyggande och främjande insatser

Rektor ansvar

Rektor ska bedriva ett förebyggande och främjande arbete för att aktivt förhindra trakasserier genom att:

- genomföra ett fortlöpande arbete i fem steg (undersöka, analysera, åtgärda, utvärdera och följa upp).
- ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier och sexuella trakasserier
- planera insatser för likabehandling och ha strategier för hur man främjar en god lärandemiljö.
- ha rutiner för akuta insatser när alla former av kränkningar uppstår.
- ha rutiner för hur personal ska agera vid olika kränkningar inte bara mellan barn, utan även mellan vuxna och barn.
- ha rutiner för ansvar och kommunikation mellan rektor, personal, barn och vårdnadshavare vid olika former av kränkningar.
- ha strategi för hur och när utvärdering av likabehandlingsplanen ska genomföras.
- Arbetet ska ske i samverkan med barn och elever, samt med anställda inom verksamheterna. Utbildningsanordnaren ska löpande dokumentera arbetet.

Personalens ansvar

På vår enhet arbetar vi förebyggande och främjande på individ-, grupp- och verksamhetsnivå genom verktyget ”Kompissolen”.

- Aktivt vara närvarande och stödja barnet.
- Barn och personal samtalar om värdegrundsfrågor och förhållningssätt.

- Personalen lyfter fram barnens olikheter och ser det som en tillgång.
- Barnen får möjlighet att vara resurser för varandra.
- Personalen förstärker barnens självkänsla, "jag kan" genom montessoripedagogernas förhållningssätt.
- Vi strävar efter ett språk fritt från kränkningar och trakasserier.

Arbetsgång vid kränkande behandling

Upptäckt av trakasserier, kränkande behandling och mobbning

Rutiner för tidig upptäckt och för kommunikation mellan rektor, personal, barn och vårdnadshavare när kränkning upptäcks. Beskrivning av utredning och dokumentation. All personal har skyldighet att rapportera och medverka till att utreda uppgifter redan vid misstanke om att diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller mobbning förekommer. Uppgifter att kränkning skett kan komma från t.ex. barn, personal eller vårdnadshavare.

När ett barn kränker ett annat barn

1. Personal som gjort iakttagelsen har skyldighet att följa upp den misstänkta kränkningen med inblandade barn.
2. Personal som gjort iakttagelser eller tagit emot uppgifter om kränkande behandling ska alltid informera rektor som anmäler till huvudman. Särskild blankett finns för anmälan.
3. På delegation av huvudmannen ska förskolan skyndsamt utreda, anmäla och vidta åtgärder. Rektor utreder eller kan utse någon i personalgruppen som ansvarig för att utreda händelsen. Utredningens omfattning beror helt på omständigheterna i det enskilda fallet. Rektor eller ansvarig för utredningen kontaktar vårdnadshavare för berörda barn och informera om händelsen och hur förskolan arbetar med händelsen.
4. Rektor eller den som rektor utser som ansvarig för utredning tar fram åtgärder som leder till att kränkningarna upphör. Utredning samt framtagande av åtgärder bör göras i samråd med arbetslaget. Åtgärderna dokumenteras i en handlingsplan. Utredning och åtgärder dokumenteras av rektor och delges huvudmannen. Det finns särskild blankett för utredning och eventuella åtgärder.
5. Vid behov sammankallas till möte med vårdnadshavare, personal och rektor.
6. Rektor eller den som rektor utser som ansvarig för utredningen ska följa upp och utvärdera insatta åtgärder. Utvärderingen dokumenteras.
7. Vid uppföljningssamtal med samtliga avgörs om en ny handlingsplan ska upprättas eller om nytt möte skall bokas in. I annat fall avslutas ärendet. Rektor dokumenterar.

Rektor sammanställer och går igenom befintliga anmälningar och utredningar kontinuerligt. Detta för att kartlägga om det finns något mönster bland utsatta barn som inte uppmärksammas tidigare. Om rektor vid genomgång får fram dold upprepad kränkning ska åtgärder vidtas omgående enligt ovanstående rutiner.

När ett barn blir kränkt av en vuxen

1. Om ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan:
2. Händelsen anmäls till rektor som anmäler till huvudman. Särskild blankett finns.
3. Vårdnadshavare kontaktas.
4. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Rektor dokumenterar och återkopplar till huvudman.
5. Rektor följer upp ärendet med barnet och dess vårdnadshavare.
6. Rektor har regelbundna uppföljningssamtal med berörd personal.

Kompetensutveckling

Följande kompetensutvecklingsinsatser är planerade:

- Gemensam litteratur: *Lekande rätt -en förskola för barnets rättigheter*, Fanny Davidsson.

Involvering av barn, personal och vårdnadshavare

Förskolan kommer fortsättningsvis involvera barn, personal och vårdnadshavare i arbetet med förskolans plan mot kränkande behandling genom att:

- Personal och vårdnadshavare informeras varje läsår om *Plan mot kränkande behandling* på ett möte för vårdnadshavare.
- *Plan mot kränkande behandling* finns tillgänglig på hemsidan.
- Personalen följer upp och utvärderar planen kontinuerligt.

Förankring av Plan mot kränkande behandling

Vi förankrar och gör planen känd internt och externt genom:

- Information från ledningen till personalen.
- Information från ledningen till vårdnadshavare på möten för vårdnadshavare och inskolningssamtal.

Utvärdering

Plan mot kränkande behandling utvärderas årligen.

- Vid våra gemensamma planeringar och personalmöten diskuteras planen och vårt förebyggande arbete regelbundet.

Uppdaterad: 2022-11-02